

Szerkesztőség kiadé-
hivatal és nyomda

Kolozsvár, St. Baron
Pop. (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 97
N. Sz. — 5

Kéziratok kizárólag a
Szerkesztőséghez cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza.

UJ KELET

IZSIDO-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Égész évre — — 850
Félévre — — 460
Negyedévre — — 240
Egy hónapra — — 85
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 4 lei
Bukarestben — 5.—

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 55.—
Egy szám — 150

1925 június 24 Szerda

Kluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 142 szám

5685. Thamuz 2

A főkörmányzó ötéves mérlege

Az utóbbi hetekben rendkívül megé-
lült a cionista politikai élet. Nemcsak a kö-
zélet világtárgyalásai okozta a politikai
munkának ezt a fellendülését, hanem főként
az a tény, hogy Palesztina egyre jobban bele-
kerül a nagyhatalmak keleti politikájának
centrumába. A cionista szervezeten belül —
mint az Uj Kelet több ízben jelentette —
egy igen tekintélyes párt szervezkedik most,
amely elégedetlen a világszervezet vezető-
ségének politikájával és sokkal erélyesebb
fellépést követel Angliával és a Népszövet-
séggel szemben. Különösen a távozó főkor-
mányzó működését kezdik igen éles és nem
mindig alaptalan kritikával kísérni. Alábbi
cikk ilyen kritikai szemszögből bírálja Her-
bert Samuel ötéves kormányzását. Közreadjuk
a cikket, mert azt akarjuk, hogy az erdélyi
zsidóság a legkülönbözőbb politikai felfogáso-
kat is megismerje. A cikk összes állításait
természetesen nem tesszük magunkévá, mert
az a véleményünk, hogy azok számos pont-
ban egyoldalúak és pesszimisták usak.

Dr. Wolfgang Weisl, a kitűnő cionista új-
ságitó és a „Neue Freie Presse“ jeruzsálemi
levelezője, Herbert Samuel főkörmányzó távo-
zása alkalmából rendkívül érdekes mérleget áll-
lít fel a főkörmányzó ötéves működéséről.
Wolfgang Weisl már több ízben tette éles kri-
tika tárgyává különböző európai lapok hasá-
bjain Herbert Samuel politikáját, mostani cikké-
ben pedig egyenesen azzal vádolja a zsidó fő-
körmányzót, hogy az ötéves működése any-
nyit ártott a cionizmus végcéljának, (amely nem
egyéb, mint Palesztinának a zsidók által való
gyors betelepítése) amennyit egyáltalán ártani
lehetett.

A cikk mindenekelőtt idézi Herbert Samuel
legutóbbi jelentésének egy részletét, amelyben
a főkörmányzó leszögezi, hogy „mindazt, amit
a zsidók az utóbbi években Palesztinában elér-
tek, a saját erejüknek, saját lelkesedésüknek,
saját intelligenciájuknak köszönhetik és nem
segítette őket ebben a munkában egyetlen kor-
mány sem és semmiféle speciális törvényhozás“.
Wolfgang Weisl megállapítja, hogy Herbert
Samuelnek ebben a kijelentésében tökéletesen
igaza van, mert az angol kormány és különö-
sen a főkörmányzó nemcsak hogy egy újat
sem mozgatta meg a zsidó nemzeti otthon ki-
építése érdekében, de ott, ahol lehetett, az ara-
bok lecsillapítása kedvéért, még hátráltatta is.
A cikk adatszzerűen sorolja fel azokat a bűn-
ök és mulasztásokat, amelyeket a palesztinai
kormányzat a zsidó néppel szemben elkövetett
és végül megállapítja, hogy az angolok a man-
dátumszerződésnek egyetlen olyan pontját sem
tartották be, amelyek a zsidóság számára biz-
tosítanak valami előnyt. Röviden összefoglalva,
a következőket veti Herbert Samuel szemére:

1. A mandátum-szerződés hatodik szakasza
értelmében Anglia kötelezte van, hogy a sza-
badon lévő állami földeket egységes zsidó ko-
lonizáció céljaira átengedje a cionista szerve-
zetnek. Körülbelül tizenegymillió dunam ilyen
földterület van, amely a zsidókat illeti. A
kormány ezzel szemben egyetlen dunam földet
nem adott a zsidóknak, ellenben az araboknak
adott földet.

2. A tizenháromezer tanuló befogadó zsidó
iskolarendszernek a kormány mindössze három-
ezer fontsterling szubvenciót adott, míg a tizen-
nyolcezer tanulóval rendelkező arab iskolák
szubvenciója a százezer fontot is meghaladta.
Maga Herbert Samuel írja egy jelentésében,
amelyet a kormányhoz intézett, hogy a zsidók
adójából ugyiszólván kizárólag arab iskolákat
tartottak fenn.

3. A közhivatalokba újabban nem alkal-
maznak zsidókat, sőt a meglévők is lassankint

kényszerülnek elhagyni állásaikat. 1921 ben,
amikor még csak nyolcvanezer zsidó élt Pa-
lesztinában, 593 zsidó és 584 mohamedán
tiszviselő volt állami szolgálatban. 1925 tava-
szán, amikor a zsidók száma ugyiszólván meg-
duplázódott, a zsidó állami tiszviselők száma
496-ra apadt, míg a mohamedánoké 914-re
emelkedett. Különösen a rendőrségéül és csend-
őrségéül alacsony a zsidók száma. Jeruzsálem-
ben, ahol a lakosság hatvanszázaléka zsidó, a
rendőrségnek mindössze tíz százaléka zsidó.
Eddig ugyanis rendőrtisztté egyáltalán nem
neveztek ki zsidót s emiatt a legénységhez
sem jelentkezett zsidó.

4. Herbert Samuel kormányzásának első
heteiben történt a leggyalázatosabb támadás a
zsidó állam alapjai ellen, amikor Transzjordá-
niát közigazgatási tekintetben külön választot-
ták Palesztinától, kedveskedni akarván ezzel
Husszein királynak, akinek második fiacskája,
Abdallah akkor éppen trón nélkül állott. Sir
Herbert Samuel — írja Wolfgang Weisl, —
akit Lloyd George teljhatalommal felruházva
küldött Palesztinába, sietve lekanyarított egy
darabot Palesztinából (egyik legértékesebb ré-
szét az országnak) és az arab barátság kedvéért
odaajándékozta Abdallahnak.

5. Mialatt a szomszédos Szíriában a beván-
dorlás teljesen szabad volt és sokezer zsidó te-
lepedett le, az alatt Palesztina kapui 1924 nya-
ráig ugyiszólván teljesen el voltak zárva a zsidó
tömegek elől. Azóta is súlyos korlátozások tor-
nyosulnak a zsidó bevándorlás elé.

6. A mandátum-szerződés hetedik szakasza
intézkedéseket tartalmaz arra nézve, hogy a
palesztinai állampolgárság megszerzése a zsidók
számára megkönnyíttessék. Ezzel szemben az

állampolgárság kérdése még egyáltalán nincs
szabályozva, úgy, hogy még azok a zsidók sem
állampolgárok, akik már öt év óta tartózkodnak
Palesztinában.

7. A mandátum-szerződés negyedik para-
grafusa előírja, hogy a palesztinai kormány
együtt kell működnie a Jewish Agencyvel, ami
azt jelenti, hogy minden fontosabb intézkedés
előtt ki kell kérnie a Jewish Agency tanácsát.
Lord Plumer kinevezése beszédes példája an-
nak, miként tartotta be az angol kormány a
mandátum-szerződésnek ezt a pontját.

Wolfgang Weisl végül leszögezi, hogy Sir
Herbert Samuel eltávozik Palesztinából anélkül,
hogy egyetlen pozitív eredményt ért volna el
abban az irányban, hogy Palesztinát zsidó nem-
zeti otthonná tegye. Ami ennek érdekében ed-
dig történt, azt a cionisták a maguk erejéből
és sokszor az angol kormány ellenére érték el.
Herbert Samuelnek távozásakor be kell ismernie,
hogy az ő liberális politikája az arabokkal
szemben teljesen csődöt mondott, mert az ara-
bok az ő engedékenysége miatt nem en-
gesztelődtek ki, ellenben bátorságot merítettek
a még agresszívabb fellépésre.

De ha Herbert Samuel nem is tett sokat a
zsidó Palesztina megteremtése érdekében, azért
a zsidóság hatalmi helyzete ma mégis egészen
más Palesztinában, mint 1920-ban volt. Az ak-
kori, legnagyobb részben chaluka zsidókkal szem-
ben, ma körülbelül százötvenezer produktív
foglalkozást űző zsidó él Palesztinában, ame-
lyeknek az akkori négyszáz négyzetkilométer
földdel szemben közel ezer négyzetkilométer
föld van a birtokukban. Az új kormányzó már
egy hatalmas, szellemileg és gazdaságilag ab-
szolut fölényben lévő zsidó lakossággal fogja
magát szembetalálni, amely minden bizonnyal
ügyelni fog arra, hogy a zsidó nép szerződéses
jogai mindenki részéről respektáltassanak.

Bratianu Vintilát

nem látják szívesen Olaszországban

Bukarest, jun. 23. Bratianu Vintila e hó végén kezdi meg külföldi propaganda-utját. Olasz-
országi útja elmarad, miután ezzel kapcsolatban tegnap hosszabb tárgyalásai voltak Alloyci olasz
meghatalmazott miniszterrel. A lapok szerint a meghatalmazott miniszter szemrehányást tett
Bratianunak, hogy a kormány több tagja járt már Rómában és ígéretet tettek az adósságok
rendezésére, de ezek csak ígéret maradtak. Ezek után azt tanácsolta a pénzügyminiszternek,
hogy mielőtt a kérdést rendezzi, ne menjen Olaszországba, mert ott nem számíthat kedvező
fogadtatásra.

Bauer Ottó

katonai aknamunkával vádolja Magyarországot

(Bécs, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Az osztrák pénzügyi és költségvetési bizottság ülésén
a Magyarország és Ausztria között a külföldi meg-
adóztatás kérdését tárgyalták különös tekintettel a
kettős megadóztatás elkerülésére az egyenesadók
területén.

Bauer Ottó, a szocialdemokrata párt vezére ki-
jelentette, hogy a szerződésben foglalt kérdéseket
nem lehet függetlenül elintézni a Magyarországgal
fenálló többi kérdésektől, amelyek egyrészt a béke-
szerződésből, másrészt a Burgenland átvételéről
folynak. Eppen ezért a kormányak fel kellett
volna használni az alkalmat arra, hogy a parlament-
nek a Magyarországgal folyó különféle tárgyalások-
ról részletes jelentést tegyen. A szerződésnek egyik
intézkedése, amely a diplomáciai, konzuli és más
hivatalnoki kar adómentességéről beszél, — mon-
dotta Bauer — egészen homályos. Kik azok a többi
hivatalnokok? Talán azok a kémek, akiket a ma-
gyar kormány Bécsben tart és talán azok a ma-
gyar rendőri organumok, akik Bécsben betöréseket
követnek el. Ezeknek kell talán adómentességet
biztosítani?

Ramek kancellár válaszolt Bauernek és hang-
súlyozta, hogy minden olyan jelentést, amely a

Burgenlandból érkezik, szigorú vizsgálat tárgyává
tesz, de az érkező jelentések hitelességét egyálta-
lán nem lehetett megállapítani.

Dr. Bauer Ottó válaszolt a kancellárnak és rá-
mutatott arra, hogy Magyarországgal szemben nem
hiresztelések voltak, hanem hivatalos jelentések
vannak. Olyan rendőri ügynökökről van szó, akik
részben agent provokatórként szerepelnek és akiket
a magyar kormány tart és fizet Ausztriában. A
magyar kormány Ausztriában katonai hirszolgalatot
létesített és ez ellen a csunya visszaélés ellen az
osztrák kormány a legkisebb lépést sem tette. Mi —
folytatta dr. Bauer — a legnagyobb bizalmatlan-
sággal viseltetünk a kormány iránt, mert így visel-
kednek a magyar közegek illegális viselkedésével
szemben úgy a Burgenlandban, mint Bécsben. Ami
azt a kérdést illeti, hogy Magyarország Ausztriában
katonai hirszolgalatot létesített, erre vonatkozólag
azt válaszolja, hogy minden jelentést, amely a rend-
őrséghez, illetve a kancellárhoz érkezett, gondosan
megvizsgálták, de eddig egyetlen jelentést sem si-
került verifikálni.

A bizottság ezután a szerződést változatlanul
fogadta el.

A görög tisztek ultimátuma a kormányhoz

Követelik a parlament feloszlását

(Athén, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új Mihakopoulosz-kormány munkáját rendkívül megnehezítik a katonai ligák, amelyek mindig újabb és újabb követelésekkel lépnek fel. A hadsereg tisztjei legutóbb ultimátumot terjesztettek elő, amelyben a következőket követelik:

1. A nemzetgyűlés feloszlása.
2. A hadsereg felfegyverzése hadiszerrrel és municióval.
3. A menekültkérdés megoldása.
4. A köztársaság védelméről szóló törvény alkalmazása.
5. A hadsereg reorganizációja.
6. A kisázsiai vereség okozóinak példás megbüntetése.

Különösen a szaloniki tisztikar van igen jól megszerveve és teljesen a hadseregparancsnok, Ottonusz generális befolyása alatt áll, aki viszont a legjobb barátságban van a lemondott belügyminiszterrel, Kondilisszal és Pangalosszal. Már a jugoszláv-görög tárgyalások alkalmával látszott, hogy a tisztek állandóan befolyásolják a kormányt elhatározásában és éppen a tisztek voltak az ellen, hogy Jugoszláviának nagyobb engedményeket adjon a görög kormány.

A kolozsvári Magyar Színház válsága

Társadalmi akció indul a színház leromlásának megakadályozására

(Cluj-Kolozsvár, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy évnél több ideje már, hogy a kolozsvári műértő közönség és a kolozsvári magyar színház titkos, de szívós harcban állanak egymással. Ezt a szívós harcot, eddig mindkét fél igyekezett elleplezni a nyilvánosság előtt: a színház direktója érthető anyagi okokból, a másik fél pedig azért, mert súlyosan kényszerítő okok nélkül nem akart meglévő kulturértékeket kockára tenni. A harcnak első hangos megnyilatkozását Gulácsi Irén szindarabjának előadása robbantotta ki. A kolozsvári lapok valósággal fölszisszentek annak a bünyösen rossz előadásnak nyomán, amellyel a kolozsvári színház ezt a darabot bemutatta. A színház igazgatója magáról megfélemedezett nyilatkozatban válaszolt erre a fölszisszenésre és a nagyközönség előtt elkeseredett hírlapi polémia és a támadások sorozata indult meg a magyar színház ellen. Csak a beavatottak tudták, hogy a Gulácsi-bemutató nyomán keletkezett felháborodás egy végsőig titkolt nagy elégedetlenségnek kirobbanása volt. Ezt az elégedetlenséget az a színházi politika váltotta ki, amellyel a magyar színház direktója másfél év óta egyre mélyebbre süllyeszti az egykor méltán nagynevű kolozsvári színház színvonalát.

Az elmúlt szezonban a színház csak a beavatottak előtt ismert egészen kicsinyes személyi és anyagi differenciák miatt társulatának legbiválóbba erőit bocsátotta el szolgálatából. Az operagyűjtés már akkor is gyöngye volt. Táray Ferencz Budapesten talált méltó elhelyezkedést, Tolnay és Kolbai Idikó szintén, de ugyanakkor Sugár Frigyes, Kelmai Ilona, Vajda László, Nagy Gyula, Berki Józsa és Lengyel Vilmos, egyezően a színház főerősségei kénytelenek voltak elhagyni a kolozsvári színházat, mert a színház nem volt hajlandó a szerződésüket megújítani. Természetes, hogy ez a hirtelen és tömeges felmondás, amely a színházat legbiválóbba erőitől fosztotta meg, az előadások színvonalának sajnálatos süllyedését vonta maga után. A színház nem tudta, de talán nem is akarta pótolni az elbocsátott erőket. És ez az elbocsátási folyamat gazdasági leépítés címén a mostani szezon zárultával még tovább folytatódik. A közönség közé kiszivárgott hírek szerint a jövő szezonra többek között Bródy karmester, Bányász István és Izsáki Margit nem kaptak szerződést.

A városban különösen Bródy miatt nagy a felháborodás. Bródy tizenöt év óta zenei vezetője a kolozsvári színháznak, családos ember, akit szerződésének meg nem újítása szinte tragikusan érint. Gyermekei iskoláztatása miatt Kolozsvárt nem hagyhatja el, viszont itten tizenötévi lelkiismeretes munkásság után kénytelen volt váltani. De ugyancsak sokat beszélnek Bányász Istvánról is, aki manapság Erdély legjobb táncos komikusa és az operettközönség dédelgetett kedvence. Általános az a meg-

győződés, hogy ez a leépítés a színház teljes lezüllését fogja okozni és ez annál is inkább indokolatlan, mert a szezon minden nivósüllyedés ellenére is szép anyagi eredménnyel zárult és ezenfelül is, a színház milliós szubvencióban részesül a színházról egyesület részéről. Az elkeseredés olyan nagy, hogy

Japán állítólag hadat üzent Kinának

A londoni japán követ megcáfolja a hadüzenet híreit

(London, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Honkongi távirat jelenti, hogy Japán ma hadat üzent Kinának. A hadüzenetre az adott közvetlen okot, hogy a kínaiak legyilkolták a honkongi japán kórház alkalmazottait. Honkongban azonnal kitört az általános sztrájk, a tőzsdét bezárták, a bankok egyelőre várakozó álláspontra helyezkedtek. Kantonból érkező hírek szerint a kínai benszülöttek az ottani európai negyedet megostromolták. A negyed összes bejáratát barrikádokkal zárták el.

London, június 23. A japán hadüzenet híre itt óriási izgalmat keltett. A hírt még nem erősítették meg.

London, június 23. Hivatalos japán részről közlik, hogy az a hír, mintha Japán hadat üzent volna Kinának, nem érdemel hitelt. Lehetséges, hogy Japán tiltakozott a kantoni kormányral a honkongi japán kórház pénztárosának meggyilkolásáért, de hadüzenetvél egyelőre nincsen szó.

Newyork, június 23. A japán kormány hiva-

társadalmi akció indult meg ezeknek az áldatlan viszonyoknak megváltoztatására és többek között a kolozsvári napilapok színházi kritikusa is együttes beadvánnyal fordultak a színházról egyesület elnökségéhez, hogy határozott közbelépésével akadályozza meg a kolozsvári Magyar Színház végleges leromlását.

talos kommunikát adott ki, amely szerint a császár állapotában erős rosszabbodás állott be. A japán császár tudvalevőleg már régebbi idő óta idegrohamokban szenved. Az orvosok kijelentése szerint most már teljesen elvesztette emlékezőtehetségét és képtelen arra, hogy az ügyek vezetését még egyszer átvégye.

Ma nyitják meg a vitát Marokkóról a francia kamarában

Painlevé le akarja tartóztatni Doriot és Marty kommunista képviselőket

(Paris, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A reggeli sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy Franciaország ma döntő napra ébred. A mai nap ugyanis nemcsak a Painlevé-kormány jövődől sorsáról, hanem Franciaország marokkói politikájáról és a kommunista elleni erőes harc továbbviteléről fog határozni. A miniszterelnök kijelentette, hogy nem akarja a marokkói ügyet tovább halasztani és már ma megnyitja erre vonatkozólag a vitát a kamarában. Painlevé meg akarja támadni a

kommunistákat és válaszolni akar Doriotnak, aki a marokkói francia vezérkari főnök emlékezetes leplező levelét a legutóbbi parlamenti ülésen olvasta. Doriot lakásán házkutatást tartottak, amelyből megállapították, hogy Doriot összeköttetést tartott fenn Abd el Krimmel. Painlevé kérni fogja Doriot mentelmi jogának megvonását és azonnali letartóztatását. Ugyancsak kérni fogja Marty képviselő elfogatását, aki állítólag arra lázította a katonákat, hogy az engedelmséget tagadják meg.

Békésen intézik el az Armstrong-ügyet

(Bucuresti-Bukarest, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Armstrong-perben tegnap fordulat állott be. A „Cuvantul” szerint tegnap egy magas liberális személyiség közbenjárására Bratianu miniszterelnök magához kérte Mardarescut és hosszasan tárgyalt vele olyan irányban, hogyan lehetne a perben kitűzött főtárgyalás előtt ezt a kérdést rendezni. A lap szerint befejezett tény, hogy az Armstrong-ügyet elsimitják.

Vilmos excsászár puccsot kísérelt meg

Nordwich fűrdőbe akart utazni, hogy onnan Berlinbe jusson

(Bruxelles, június 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vilmos császár, aki az idei nyarat Nordwich tengeri fűrdőn akarta tölteni hirtelen tervet változtatott és Doornban maradt. Beavatott körök értesülése szerint, Vilmos excsászárt a hollandi kormány nem engedi elmozdulni tartózkodási helyéről. Az excsászár ugyanis abban reménykedett, hogy Hindenburg uralomrajutásával ő is visszatérhet Németországba és az utazásra már megtett minden

előkészületet. A hollandi kormány ennek következtében kénytelen volt az excsászártól a szabad mozgás jogát megvonni. Valószínűnek tartják, hogy az excsászár Nordwichből Berlinbe utazott volna. Doorn körül az őrséget megerősítették. Az excsászárné már régebben Hamburgba utazott, ahonnan, minthogy közte és férje között a viszony elhidegült, állítólag már nem is tér vissza.

Dr. Friedemann

befejezte máramarosi propaganda-utját Havasmező az utolsó stáció. A rabbi dicséretes magatartása

(Sighetul-Marmáției-Máramarossziget, jun 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Friedemann Adolf, a Keren Hajjeszód londoni direktóriumának delegátusa e hónap tizenkilencedikén fejezte be propaganda-körutját Máramarosban.

Meg lehet állapítani, hogy a máramarosi zsidóság a nyomasztó gazdasági állapotok ellenére és a leírhatatlan szegénység dacára példás áldozatkészséggel vette ki a maga részét az ujjáépítés akciójából. Megindító volt, hogy egészen kis zsidó hitközségek küldtek meghívót dr. Friedemannhoz és a lelkesedés és zsidó ragaszkodás meleg szavaival kérték a Friedemann-házapárt, hogy látogassanak el hozzájuk, mert ők is csekély anyagi erejükkel hozzá akarnak járulni Erec Jiszráél ujjáépítéséhez.

A havasmezői hitközség megkeresésére e hó 17-én dr. Friedemann ide is ellátogatott. A közbeség állomásokon a községek egész zsidósága jelent meg, hogy az átutazó vendégeket köszöntsék. Mindenfelé héber felirású diadalkapukat állítottak Friedemannéknak és virággal várták őket. A Kallos és Stern fatermelő cég külön vonatot bocsátott az üzemi vasuton Friedemann és kísérete rendelkezésére. Ezen a vonaton tettek meg a vendégek az utat

Leordinától Havasmezőig.

Havasmezőn a zsidóság az érkezőket páratlan szeretettel és lelkesedéssel fogadta. Markovits hitközségi elnök a vendégek tiszteletére bankettet adott. A banketten felköszöntötték mindenképp a Keren Hajjeszód önzetlen igaz munkáit, az Alap kezdeményezőjét, Weizmann Chaimot, aki Amerikába ment nagy propaganda-utjára és Friedemannt, a kiváló, nyugati kulturájú zsidót, aki fáradságot nem kímélve, városról városra, sőt falvakra is eljárt nemcsak, hogy a Keren Hajjeszódnak pénzt gyűjtsön, hanem hogy ékesszólásával s igazi zsidó lelkesedéssel megismertesse azokat a feladatokat, amik a zsidó népre hárulnak most ezekben a történelmi időkben. Nem egyedül a gazdagokat és a módosokat keresi fel dr. Friedemann, hanem ime eljött ebbe a szegény, leromlott zsidó faluba is, hogy fényt és áldást árásson a Keren Hajjeszódról való tanításával.

Ezután dr. Friedemann tartott meleg és igaz zsidó érzéstől áthatott beszédet, amelyben dicsőítette azokat, akik el tudják felejtetni a szegénység átkát és fel tudnak emelkedni arra az idealizmusra, amire csak a zsidó szegények képesek.

Jellemző, hogy ebben a vagyontalan faluban

Figyeljen a címre, **F. Markovits, ékszerész** Mindenki meggyőződhetik, hogy ajándéktárgyait, arany, ezüst és brilliánsárkukban — legolcsóbban nálam szerezheti be.

dr. Friedemann rövid százezer lejt jegyszódra.

A tudósítás nem kezünk meg a Fanni vezetéke mel

Az orosz

(Riga, június 23.)

Az oroszországi ant napokban mutatkoztak helységben, Inkovoba gyűlést tartottak, antiszemita-jellegű ha a kétszáz zsidó kolóni határában földet kapta ismét vissza kell őket városokba, ahonnan is

Az első antiszemita keztek, mert Holoskovavodában szintén ilytak el a zsidó földmőkveteli a zsidóktól,

A Frohre

(Sopron, június 2

tól.) A Frohreich-tárgvédő tiltakozást jelent Frohreichot a börtönből olyankor is, amikor E

Elnök: Ugy tudsincs jobb bánásmódban Az elnök egyuttal vizsgálja meg a vádló

A teremőr jelent, orvosszakértő nincs je Az elnök felhábor

hogy az orvosszakértő marad. Az ügyészhetegen intézkedéseket elővezetésére. A tárgy

„Urült

Vigyáznunk kell, férjünk magaviseletozzék. Nem szabad többé ne az eszmény munszját lássa benne

Természetesen a társként lépünk a kket is eszerint éljün férjünk rabszolgái s barom, még kevésbbé bad versenytársává s ben nemcsak rokon tunk érzett figyelmes

A mai lányok felvilágosodottak. Az éveiben megismerik természet kegyetlen

Mint asszony, rosszalásomnak adja egészen másképp bir tetteit. Nem egyformól? sőt ezenkívül re kívánja a szerelmet utjáról. Nem is érte len a férfi később

Elismerem, én ma dályoznám, hogy egy határait átlépje, de dom megfélemezni, amü gyümölcsének” jelent a nő részéről házassáfiak hagyjátok őt vánsgaitokkal, mohó ígéretekkel és fogad épügy hisz, mint ab ellentállania oly nel igaz megnyilatkozásat fordítani egy leán miért kell őt „ócska szabad a férfinek kés

dr. Friedemann rövid tartózkodása alatt több mint száz ezer lejt jegyezték a Keren Hajjeszódra.

A tudósítás nem lenne tökéletes, hanem emlékeztünk meg a Palesztina-Liga és a Lempert Fanni vezetése mellett működő Aviva teljesítmé-

nyéről. Nekik köszönhető, hogy Havasmezőn nincs ház, amelyben ne lenne a Keren Kajemetnek perselye. A Keren Hajjeszód-munkát nagyon megkönnyítette a rabbik dícséretes magatartása, akik általában mindenfelé elősegítették dr. Friedemann Keren Hajjeszód munkáját.

Az orosz parasztok nem engedik a zsidó telepítést

Tönkretették a zsidó kolonisták vetését

(Riga, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az oroszországi antiszemitizmusnak első jelei a napokban mutatkoztak. Odessza mellett egy nagyobb helységben, Inkovóban, a környék lakosai népgyűlést tartottak, ahol elfogadtak egy tisztára antisemita-jellegű határozatot. A határozat szerint a kétszáz zsidó kolonistától, akik az említett község határában földet kaptak, el kell venni a birtokot és ismét vissza kell őket telepíteni azokba az orosz városokba, ahonnan idejtek.

Az első antisemita megmozdulásra ujak következtek, mert Holoskovban, Mescsetnovban és Tarnavodában szintén ilyen értelmű határozatot fogadtak el a zsidó földmunkások ellen. A parasztság követeli a zsidóktól, hogy menjenek régi foglalat-

kozásukhoz, legyenek kereskedők, a földet pedig hagyják az orosz parasztoknak. Antiszemita csoportok, akik fellázították a népet, berontottak a vetésre és tönkretették egy egész esztendő keserves munkáját.

A hatóságok erélyes intézkedéseket tettek a fellázított parasztság megfékezésére. A lázítók ellen pedig törvényes megtorlást helyeztek kilátásba. Érdekes jelenség, hogy a falvak előljárósága egyáltalában nem azonosítja magát azokkal, akik a határozatot kiadották. Rizikov, az egyik község tanácsának feje, proklamációval fordult a néphez és a haladás-szégyenfoltjának jellemzi mindazt, ami a lehangolt Oroszországban a zsidók ellen most történik.

A Frohreich-bűnyűben befejezték a bizonyítási eljárást

Holnap megkezdődnek a perbeszédék

(Sopron, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Frohreich-tárgyaláson ma dr. Sándor László védő tiltakozást jelentett be az ellen, hogy védené, Frohreichot a börtönörök tulzott szigorral kezelik, otyankor is, amikor Frohreich idegrohamot kap.

Elnök: Ugy tudom, hogy a szanatóriumban sinis jobb bánásmódban része.

Az elnök egyuttal elrendeli, hogy orvosszakértő vizsgálja meg a vádlott állapotát.

A teremőr jelenti, hogy dr. Schaffér Oszkár orvosszakértő nincs jelen.

Az elnök felhívóval kéri, hogyan lehetséges, hogy az orvosszakértő ilyen fontos tárgyalásról elmarad. Az ügyészhez fordulva, felszólítja, hogy tegyen intézkedéseket dr. Schaffér azonnal való elővezetésére. A tárgyalást erre az időre felfüggeszti.

Mintán az orvosszakértőt előkerítették, a tárgyalást folytatni lehetett. Dr. Schaffér mindenképp konstátálja, hogy Frohreich állapota olyan, hogy nyugodtan lehet folytatni a tárgyalást.

Ezután a komornát és a szobaleányt hallgatták ki, akik terhelően vallottak Frohreichra. Elmondották, hogy a vádlott azt akarta elhitetni a cselekedéssel, hogy az öreg Egyedi öngyilkosságot követett el. Amikor a tanúk azt mondták, hogy feltétlenül felakasztotta valaki, mert a halottnak kilégett a nyelve, akkor Frohreich vitakozott velük és hevesen érvelt amellett, hogy nem minden akasztott embernek lóg a nyelve.

A bizonyítási eljárást valószínűleg már a mai napon befejezik, úgy, hogy a legközelebbi tárgyaláson sor kerülhet a perbeszédre.

Mária királyné cikksorozata

VI.

Hogyan lehet a házasságokat tartósabbá tenni

Mária királyné alábbi cikke az „United Press Assotiation utján került a világsajtóba

Vigyáznunk kell, mai asszonyoknak arra, hogy férjünk magaviselete velünk szemben meg ne változzék. Nem szabad odáig vinni a dolgot, hogy többé ne az eszményét, ne a tauácsadóhőjét, ne a muszáját lássa bennünk.

Természetesen a mi jogunk az, hogy egyenlő társként lépünk a házasságba és hogy az életünk-et is eszerint éljük tovább, hogy ne legyünk férjünk rabszolgái s ne legyünk valami dolgozó barom, még kevésbé a férj áldozata. De nem szabad versenytársává sem lenni, mert ebben az esetben nemcsak rokonszenvét, de segítségét és irántunk érzett figyelmességét is elveszítjük.

A mai lányok már majdnem kivétel nélkül felvilágosodottak. Az élet titkait már fiatalságuk éveiben megismerik éppen úgy, mint a fiúk. De a természet kegyetlenebb a nőkkel szemben.

Mint asszony, nem mulasztatom el, hogy rosszallásomnak adjak kifejezést afölött, amiért egészen másképp bírálják el a férfiak és a nők tetteit. Nem egyforma-e a kísértés mindkét nemnél? sőt ezenkívül rendszerint a férfi, aki erősebben kívánja a szerelmet az, aki a lányokat letéríti utjukról. Nem is értem, hogy miért olyan kiméletlen a férfi később az „elesettek“ megítélésénél?

Elismerem, én magam minden erőmmel megakadályoznám, hogy egy leány a morál megállapított határait átlépje, de felhívóval soha sem tudom megfékezni, amikor rá gondolok a „megismerés gyümölcseinek“ jelentőségére. Ha valóban nagy bűn a nő részéről házassága előtt szeretni, akkor ti férfiak hagyjátok őt békén! Ne üldözzétek őt kívánságaitokkal, mohóságokkal, szép szavaitokkal, ígéretekkel és fogadalmaitokkal, amelyekben a nő épúgy hisz, mint abban az imádatban, amelynek ellentársa oty neház és amelyet a nő a hűség igaz megnyilatkozásaként fogad. És miért kell hát fordítani egy leányt, ha már megtörtént vele, miért kell őt „öcska árúnak“ bélyegezni? Miért szabad a férfinek később is minden ártatlan leány

kezét megkérni, míg tegnaptól való áldozata tartozik fejét egy egész életre a szégyen miatt eltakarni?!

Nem, nem! Ezen az igazságtalanságon enyhíteni kell és azt legkönnyebben úgy lehetne elérni, ha az asszonyok egymás között jobbak és engedékenyebbek lennének. Mert hiszen ők éppen annyira felelősek azért a magatartásért, amelyet a világ az elesett leányok iránt tanúsít, mint a férfiak.

Az igazi feminizmus az én számomra az asszony teljes szolidaritása. A feminizmus jelenti azt, hogy fel kell emelnünk azokat, akiket lábbal tipornak és akiket elhajítottak azért, mert nagyon szerettek és nem voltak elég okosak szerelmükben. A férfiak sokkal szolidárisabbak, szorosán összetartanak és minthogy egy szilárd szövetséget alkotnak, ők az erősebbek is. A nők azonban nem ösztöntek egymáshoz, szinte örülnek mások szerencsétlenségén és rendszerint ők az elsők, akik elárják az ajtót az olyan megtévelyedett testvér előtt, aki a polgári morál korlátain kívül áll. Holott az lenne a kötelességünk, hogy kezünket nyújtjuk feléjük és visszasegítsük őket az egyenes útra.

Mennyivel fonságosabb lenne, ha az ember olyan házastársához fordulhatna, akiknek teljes bizalommal mondhatná el szenvedéseit és örömeit, ahelyett, hogy ezer hazugság és titkolódzás közepette elrejtene kellene.

A baráti alapon nyugvó házasságnak egyetlen akadály az, hogy a szerelem nem egyszerre alszik el mindkettőjük szívében.

Az azonban világos előttem: a válások nem lennének oly gyakoriak és oly szükségesek, ha a házasságok nagyobb adag barátságot tartalmaznának, ha a férfi és a nő megtanulná, hogy egymáshoz nagyobb barátságot tápláljanak, ha egyenlő értékű felekként tekintenek egymásra, ha az asszony kevesebb apró trükköket alkalmazna, viszont ha a férfi kevesebb igényekkel lépne fel.

Köves ut az élet. Ezért mindenkinek istápolnia kellene felebarátját és nagyobb megértéssel kellene egymás felé közeledniük.

Guernut előadása megzavarásának epilógusa

Bratianu Vintila nyugodtan tarthat előadást Párisban

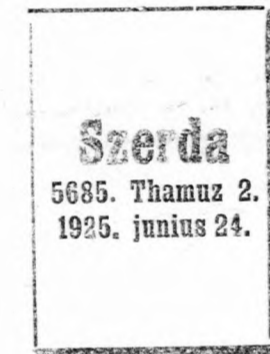
(Bucuresti-Bukarest, június 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Guernut konferenciája körül támadt zavarok egyre nagyobb viharokat öltenek. A fővárosi lapok egyöntetűen elítélik a kormány eljárását, melyel csak az ország tekintélyének ártottak. Érdekesnek tartják, hogy a tegnapi gyűlésen történtek után, amikor dr. Lupu és a többi jelenlevő a prefekturára sietett, hogy a rendőrprefektus intervencióját kérje Nicoleanu ezredes prefektus nem volt hivatalában. Innen Tatarescu hivatalába, majd a lakására mentek, de őt sem találták meg. A lapok a legnagyobb felháborodással írják az esetről.

Guernut egyébként nyilatkozott az újságíróknak. Kijelentette, hogy annyira sértve érzi magát, hogy a konferenciáról egyenesen az állomásra megy, hogy elutazzon. Tudomása van arról, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter Párisba készül, hogy a kormányal tárgyalásokat kezdjen. Biztosítja a minisztert, hogy a francia kormány, melynek 12 tagja az Embeli Jogok Ligájában vezetőszerpet játszik, nem fogja éreztetni Bratianuval a vele történeteket. A pénzügyminiszter meggyőződhetik, ha előadást fog akarni tartani Párisban, a kormány nem gördít akadályokat annak megtartása elé. A pénzügyminiszter Párisban tapasztalni fogja a francia vendégszeretetet.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság napilapja
Szerkesztő: Giszkeley János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lejt, negyedévre 240 lejt, félévre 460 lejt, egész évre 830 lejt.

A mai naptár

— Az új magyar követ átnyújtotta megbízólevelét a királynak. Bukarestből jelentik: Villányi Frigyes magyar meghatalmazott miniszter ma délelőtt kihallgatáson volt a királynál és átnyújtotta megbízólevelét. A kihallgatás rendkívül ünnepélyes keretek között folyt le. Duca helyett Marzescu volt jelen. Az uralkodó kijelentette, hogy őszintén óhajtja, hogy a két ország között szíves barátság és kellemes gazdasági kapcsolat jöjjön létre. Villányi fogadta a „Rapid“ munkatársát aki kijelentette, hogy missziója az, hogy kiépítse a kapcsolatokat a két ország között. Villányi egyébként hosszabb intervjut ígért a sajnónak, melyet a napokban fog adni.

— A kisenevi választások után megkezdődnek a nagy ellenzéki népgyűlések. Bukarestből jelentik: A kisenevi választás lezajlása után az egyesült ellenzéki pártok megkezdik nyári programjukat. Az országot kerületekre fogják felosztani és az egyes kerületekben népgyűlések lesznek. A pártok nyári programja egyébként a választásokra való készülétek megtétele. Szeptember közepén az országos kerületi gyűléseket egy nagy fővárosi népgyűlés fogja bezárni. A „Dimineata“ szerint az ellenzéki pártok kilátásai a kisenevi választásokon rendkívül kedvezőek.

— A kémiai kongresszus még nem döntött Németország felvételéről. Bukarestből jelentik: A nemzetközi kémiai kongresszus tegnapi napján megalakították a különböző szekciókat, melyek száma tizennyolc. Délután a vendégek tiszteletére a főváros bankettet adott a Károly-parkban, melyen Costineanu polgármester üdvözölte a vendégeket. A kongresszus egyik legfontosabb anyaga Németország felvétele a szövetségbe. A szövetség ugyanis csak háború után alakult meg és tagjai eddig csak a győztes államok kémikusai lehettek. Németország felvételét illetően két felfogás uralkodik és pedig, amíg nem tagja a Népszövetségnek, ne lehessen tagja a szövetségnek sem. A másik felfogás szerint pedig a szövetség, mely kizárólag tudományos alapon áll, nem csinalhat politikát és így Németország, mely a kémiai téren a legszámtalóbb, nem hiányozhatik az

egyesületből. Szenvedélyes viták folytak a kérdés körül ugyanarra, hogy határozatot nem tudtak hozni. Végleges döntést holnap hoznak.

— **Ford repülőgépe.** Az Uj Kelet megemlékezett már Ford új típusu, könnyű és olcsó repülőgépeiről. Az ideérkezett amerikai lapokból ezekről a repülőgépekről, amelyekkel Ford meg akarja hódítani a világot, a következőket olvassuk: A repülőgépgyár már felépült és teljesen fel van szerelve. Az első repülőgép készen áll, teljesen dural-aluminiumból áll és nem nyom többet, mint egy egyszerű szedán-kocsi. Monoplán, hatvan láb szélességgel, rendkívül könnyen lehet kezelni. Egy óra alatt bárki elsajátíthatja a gépnek a levegőben való kezelését, két óra alatt pedig a leszállást is. Olyan könnyű dolog manipulálni vele, mint egy gépkocsit hajtani. Két tonnát bír el az eroplán és a pilótán kívül nyolc utas foglalhat helyet benne. Az ülőhelyeket át lehet változtatni fekvőhelyé. Egyelőre saját konstrukciója motort a Ford üzemek nem tudtak előállítani, de a könnyű és minél kisebb helyet elfoglaló motor problémájának megoldásán éjjel-nappal dolgoznak. Amíg ezt a kérdést nem oldják meg, addig 400 lóerejű Libert-motort szerelik föl a gépet. Az első gépek meglehetősen drágák lesznek: 5000 dollárba fognak kerülni.

— **Tízévi fegyházra ítélték a megszőkötött kommunista vezéreket.** Bukarestből jelentik: Ma délután tárgyalta a 16 eltűnt kommunista ügyét a hadbírósnál. A vádirat felolvasása után Hotinescu őrnagy királyi hadbiztos vádbeszédében a legsúlyosabb büntelést kéri, miután a vádlottak elszökésükkel legjobban bizonyítják, hogy bűnösök. A bíróság visszavonult és félórás tanácskozás után a vádlottakat bűnösnek találták és egyenként 10 évi sulyosított fegyházra ítélték.

— **Pretorian CFR. vezérigazgató lemondásáról.** Bukarestből jelentik: Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Pretorian vasúti vezérigazgató lemondásáról, miután a pénzügyminiszter megtagadta a CFR. vasúti kocsi rendbontására kért 130 millió kölcsönt.

— **Beszarábiában csökkentik a megyék számát.** Bukarestből jelentik: Mai értekezleten elhatározták a belügyminisztériumban, hogy Beszarábiában a megyék számát csökkenteni fogják. Konkret határozatot azonban nem hoztak.

— **Ujrafelvételt rendeltek el a postások bűnjegyében.** A kolozsvári dollárlopások ügyében a semmitörvényszék jögezősen elítélte a per huszonkilenc vádlottját. A vádlottak ujrafelvételi kérelmet adtak be az ítélet ellen, amelyet ma tárgyalta a kolozsvári törvényszék. A törvényszék helyet adott a kérésnek és elrendelte a per ujrafelvételét.

— **Munkásnők otthona Amerikában.** Newyorkból jelentik: Henry Pipes, a nyolevaneves világhírű emberbarát és Andreu Carnegie cégének egykori tulajdonosa arra határozta el magát, hogy nevét a munkásság előtt, akiknek rengeteg vagyonát köszönhetette, most halhatatlanná fogja tenni. A filantróp három és fél millió dollárt ajándékozott arra a célra, hogy ebből a pénzből egy tizenötemeletes hotel építsenek olyan fiatal munkáslányok számára, akiknek munkabére olyan alacsony, hogy abból csak szűkösen tudják fentartani magukat. A hotel hajlékot nyújt azoknak is, akik ipari munkát végeznek. Akik bejutnak a hotelbe, az amerikai viszonyokhoz képest nagyon olcsón fognak ellátást és otthont találni, amely mellé Henry Pipes egy nagyarányú kórházat és üdülőtelepet fog létesíteni.

— **Ötvenéves írói jubileum.** A bukaresti „Egalitatea” című zsidó héliap szerkesztő-kiadója, Mózes Schwarzfeld, a napokban ünnepelte publicisztikai és írói működésének ötvenedik évfordulóját. Az ünnepelt a regáti zsidóság jogaiért harcolt. Kötő kritikusa és világos, fölötté élvezetes stílusú volt, aki fivérével, dr. Elías Schwarzfelddel egyetemben, a romániai zsidóság fejlődése körül maradandó érdemeket szerzett. Schwarzfeld a zsidó nemzeti eszme propagálója volt még Herzl fellépése előtt is. Később azonban a mozgalomtól távolartotta magát és kizárólag irodalmi munkásságot fejtett ki. Neki köszönhetjük az romániai zsidóság történetének különböző folyóiratokban és művekben való feldolgozását.

KÖZGAZDASÁG

— **A kolozsvári kamara közgyűlése.** Ma délelőtt tartotta meg a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlést, melyen a vezetőség a kereskedelmi és iparszakosztályok jövőbeni csoportosításáról terjesztett elő javaslatot. Az előterjesztett javaslat körül hosszas vita keletkezett, mert a jelenlevő kereskedő és iparostagok közül többen nem tartották elfogadhatónak az egyes csoportok által az igazgatótanácsba bevezetendő tagok arányát. A felszólalók különösen azt kifogásolták, hogy a nagyiparosok aránytalanul nagy mandátumszámot kapnak, míg a kisiparosoknak csak három hely jut az igazgatótanácsban. A közgyűlés végül 20 szavazattal 13 ellenében elfogadta a javaslatot, amely fölött véglegesen a kereskedelmi és iparügyi miniszter fog dönteni. E szerint tehát a kamaránál a jövőben az igazgatótanácsba a kereskedőszakosztály 24, az ipari szakosztály pedig 16 tagot választ. Ebből 19 nagykereskedő, 13 nagyiparos, 5 kiskereskedő és 3 kisiparos. A kereskedőszakosztály a következő kategóriákba oszlik: I. Kézműárkereskedelem. II. Élelmiszerkereskedelem. III. Pénzüntézetek. IV. Ügynökségek és szállítók. V. Vegyészeti és ásványi anyagok árusításával foglalkozók és végül VI. Kiskereskedők csoportja. Az első és második csoport 5-5 tagot, a harmadik és negyedik 4-4 tagot, az ötödik 1 tagot és a hatodik 5 tagot választ. Az ipari szakosztálynál ugyancsak hat csoport lesz: I. Bőripar (választ 2 tagot). II. Malom- és élelmiszeripar (választ 4 tagot). III. Fémipar (választ 3 tagot). IV. Faipar (választ 3 tagot). V. Konfekció és nyomda (választ 1 tagot). VI. Kisiparosok (választ 3 tagot).

— **Ujabb komercIALIZÁCIÓK.** Bukarestből jelentik: Tegnap Constantinescu miniszter lakásán értekezlet volt a petróleumkutak tulajdonosi körében. Az értekezleten a lonai bányász és NFR. román hajózállalat komercIALIZÁCIÓJA ügye is megvitás alá került.

— **A legfőbb vámbizottság ülése.** Bukarestből jelentik: A legfőbb vámbizottságnál tegnap értekezlet volt kiviteli díjak redukálása és a Déván felállítandó vámbizottság ügyében.

— **Országos vásár Rettegen.** A szentpéterei országos vásár az idén június 28 és 29-én lesz megtartva Rettegen. A vásár előtti csütörtökön juhvásár lesz.

— **Tudnivalók az ásványforrások kihasználásáról.** Bukarestből jelentik: A kereskedelmi miniszter szabályozta az ásványforrások kihasználását. A vállalkozók kötelesek egy kérvényt benyújtani, amelyhez az új forrás térrajzát csatolják és egyben mellélik mindazokat az okmányokat is, amelyeket a bányatörvény előír. Azok,

akik már ilyen források birtokában vannak, tartoznak memorandumban beszámolni a forrás kihasználásáról.

— **Uj vámtarifák.** A „Monitorul Oficial” vasárnapi száma a következő új kiviteli díjak életbeléptetését közli: Nyomdabetű és vonalzó 100 kg-ként 5 lej. — Harmonium, orgona és zongora 100 kg-ként 5 lej. — Marhabél és hólyag, sózott egy kg. 60 lej. Ugyanaz száraz állapotban 120 lej kg-ként. — Cukorkák és rahat egy kg-ként 2 lej. — Gépszijak egy kg-ként 10 lej. — Bőrárak és lábbelik egy kg-ként 3 lej. — Mész egy kg-ként 1 lej. — Égetett csontok (spodium), szarvhulladék és kőröm egy kg-ként 10 lej. — Csontszir egy kg-ként 3 lej. — Szőlőcukor egy kg-ként 50 bani. — Crupon egy kg-ként 10 lej.

— **A milliós magyar részvények osztaléka.** Budapestről jelentik: A folytonos áresés következtében a milliós drágább részvények száma immár nyolcra redukálódott. A magyar papírok között az abszolút legmagasabb dividendát 175.000 koronát ez idén a Közép szította, ami hatszázaléknak felel meg. A Ganz-Danubius és Cukoripar 120.000 koronás szelvényhozamával csaknem pontosan vág a Stummerrészvények jövedelmezőségére is. Az átlagos hozam ezeknél a papiroknál 7/4-8 százalékos. A bankpapírok viszonylag kevesebbet gyűmölésnek, amennyiben a Pesti Hazai és Kereskedelmi Bank osztaléka még ezidőig sem több a részvényárfolyamok 3/2 százalékánál.

— **Megkönnyítik a magyar-román személy- és áruszállítást.** Budapestről jelentik: A román-magyar vasutak kiküldöttjei július elsején nagyszabású konferenciára ülnek össze Nagyváradon. A konferencia célja, hogy megtárgyalják azokat a lehetőségeket, amelyekkel a jövőben a közlekedést és teheráruforgalmat megkönnyíthetik. A konferencián résztvesznek az állami biztonság és vámvezérgazdóság kiküldöttjei is, mert a vámműveletek kérdésével és az utelvelek felülvizsgálatának megkönnyítésével, valamint direktvagonok beállításának kérdésével is foglalkozni kívánnak. A tárgyalások fontosságát még az a tény is növeli, hogy ekkor fogják megvitatni az élőállatok tranzitjának szabályozását és a nemzetközi fuvarlevelek kiállításának módjait.

— **A CFR. új vámtarifája és az új vám nomenklatura.** Bukarestből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága új, a mainál jobb vámtarifát akar életbeléptetni. A mai hat tarifabeszámolás helyett több osztályt létesítenek, amelyekben a fuvarberek jobban fognak simulni a szállított áruk értékéhez és így teherbíráshoz. Ennek munkálatai intenzíven folynak, újabban pedig ezeket összekapcsolják az új vám-nomenklatura munkálataival és felhasználják az ottani adatokat, amelyek az egyes áruk értékére, az

egy-egy szakmák nem vonatkoznak és vámkölnak.

— **Bécsi marha cég jelentése.** A májtás volt 2.893 darab. Fdarab. Az árak 10-15

Baborsky József

Wien, III. 4 ST. Marx. 3
Wien — Előállít-küldem
és Fiai, Wien ST. Marx
Baborsky József és Fiai

TÓ

Június

A lej: Zürichben 23
posten 323.

Kolozsvár. Az irátartozkodó volt a devkölvekezők:

Bécs 30-70-30-80,
320-325, Páris 10-32
42-90, Newyork 218-00
1062, Milánó 8-35-8

Zürich. Nyitás—

122-62, Amsterdam—
515-00-515-00, London
2405-50-2405-00, Prága
1525-00-1525-00, Belgrád
892-50-892-50, Varsó
99-12-99-12, I.

Bukarest. Devizák
—, London 10-75
8-32, Zürich 42-70,
Budapest 30-30.

Bukarest. Valuták
márka 52-50, leva 1
sterling 1068, francia
42-70, olasz lira 8-3
3-75, dollár 219-00, le
shilling 30-90, magyar
6-53, belga frank 10-50

SP

Mi lesz a KMTE
kel szemben, hogy a K
tatták az elsőosztályból,
az értesülést szerztük,
pat sem esik ki az első
egyesület helyett a jövőben
az első osztályban. Azt n
lesz az elsőosztály jövő
nyosnak tartják, hogy a
sem esik ki. Mire val

Nagy evezősverseny
negyedikén és ötödikén
verseny fog lezajlani.
Ausztria, Csehország
nyolevanehet evezőse,
mérközni. Az előkészül

A Haggibor 68
első zsidó sportegyesület
nap ünnepel meg fenál
Az emléktárgyat tor
nyitni, amelyeket nagy
Az ünnepélyt táncmul
jubileum és az emlékt
zelebbi számunkban v

S
(volt Sugár &
spor
szaktiz. etc. —

Külföldi
Antwerpen. Hak
5:1 (2:1). Svédország
Uruguay—Jung Boys
janszky—Bácska 2:0

Zsák
Ponyva

Hatóságilag
engedélye-
zett

Végeladás!

Hatóságilag
engedélye-
zett

Más vállalat miatt
rőfös és női divatáru üzletünket teljesen
felosztaljuk és a nagymennyiségű elsőrangú
áruraktárunkat készpénzfizetés mellett
gyári áron alul kiárusítjuk.

Lőrincz és Tóth

Cluj, Piața Unirii (Főtér) 8. szám.

Berendezés eladó

Berendezés eladó

Az én árum a legjobb! Ezt mondja mindenki... Azonban ne adjon semmit az ilyen szóbeszédre. Legyen bizalommal saját jóízlésére. Ajánljuk, maradjon továbbra is a rég bevált, „Kávédaráló” névjeggyel ellátott „FRANCK kávépótlék”-nál, melyet kitűnő tulajdonságai miatt minden tekintetben kedvelnek.

Nagyon olcsó száraz vegyi ruhatisztítás CZINK, Cluj

egyedülálló nemzetgazdasági fontosságára vonatkozóan és vám- és tarifaprotekciót indokolnak.

Bécsi marhavásár. (Sabosky és Fiai cég jelentése.) A mai bécsi marhavásáron felhajtás volt 2.893 darab. Ebből volt romániai áru 812 darab. Az árak 10—15 garassal emelkedtek.

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönycim: Saborskysöhne
Wien — Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. — Hűsküldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

TŐZSDE

Június 23-án

A lej: Zürichben 237.50, Párisban 9.85, Budapestben 323.

Kolozsvár. Az irányzat szilárd, ennek dacára tarazkodó volt a devizapiac. Az árfolyamok a következők:

Bécs 30.70—30.80, Prága 6.50—6.54, Budapest 320—325, Páris 10.35—10.40, Zürich 42.70—42.80, Newyork 218.00—219.00, London 1068—1062, Milánó 8.35—8.40.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 122.62—122.62, Amsterdam 206.50—206.50, Newyork 51.00—51.00, London 2503.00—2503.00, Páris 2405.50—2405.00, Milánó 1925.00—1525.00, Prága 1525.00—1525.00, Budapest 72.55—72.55, Belgrád 892.50—892.50, Bukarest 237.50—237.50, Warsó 99.12—99.12, Bécs 72.55—72.55.

Bukarest. Devizák: Páris 10.40, Berlin 10.75, London 10.75, Newyork 220.00, Milánó 8.32, Zürich 42.70, Bécs 31.00, Prága 6.55, Budapest 30.30.

Bukarest. Valuták: Napoleon 820, német márká 52.50, leva 1.50, török lira 115, font sterling 1068, francia frank 10.32, svájci frank 42.70, olasz lira 8.25, drachma 3.70, dinár 3.75, dollár 219.00, lengyel forint 41.50, osztrák schilling 30.90, magyar korona 31.50, cseh korona 6.53, belga frank 10.50, holland forint 87.00

SPORT

Mi lesz a KMTE-vel? Tegnap azon hírünkkel szemben, hogy a KMTE-t pontlevonással kibuktatták az elsőosztályból, jól informált körökből azt az értesítést szereztük, hogy az idén egyetlen csapat sem esik ki az elsőosztályból. Az eddigi nyolc egyesület helyett a jövőben 10 klub fog helyet foglalni az elsőosztályban. Azt még nem tudni, hogy milyen lesz az elsőosztály jövőévi kerete, azt azonban bizonyosnak tartjuk, hogy a jelenlegi egyesületekből egy sem esik ki. Mire való volt tehát a pontlevonás?

Nagy evezősverseny Budapesten. Julius negyedik és ötödikén Budapesten óriási evezősverseny fog lezajlani. A versenyen Németország, Ausztria, Csehország és Magyarország négyszázezerrel evezőse, kilencvenkét csónakkal fog mérkőzni. Az előkészületek javában folynak.

A Haggibbor öt éves jubileuma. Erdély első zsidó sportegyesülete a Haggibbor 28-án, vasárnap ünnepi megemlékezésére öt éves évfordulóját. Az emlékünnepet tornagyakorlatok fogják megünnepelni, amelyeket nagyszabású zsidó műsor követ. Az ünnepélyt táncmulatság rekeszti be. Az öt éves jubileum és az emlékünnepély méltóságára legközelebbi számunkban visszatérünk.

Sparla

(volt Sugár & Deutsch) — az összes sportcikk

szakkönyvek. — Cluj, C. Victoriei 5.

Külföldi eredmények:

Antwerpen. Hakoah—Royal SC. (Antwerpen) 5:1 (2:1). Svédország—Németország 1:0 (1:0). Uruguay—Joung Boys (Srác) 5:1 (3:0). Gradjanszky—Bácska 2:0 (0:0).

Mindennemű célokra legelőnyösebben beszerezhető

Zsák

Ponyva

Albala Izsó

Trialsoara
Piata Traian No 2.

A zongoravásárlás arany szabályai.

1. Addig vásároljon, amíg pénze van, mert elszűnik a pénze és zongora nélkül marad.
2. Ne akarjon spórolni a zongoravásárlásnál, mert csak úgy kaphat jót és megspórolja a bosszúságot.
3. Csak régi ismert cégnél vásároljon, akinek már a hirneve is garancia.
4. Közvetítők, régiségkereskedők és butorkereskedők által ne szerezzen be zongorát, mert azok nem tudnak szakzerű garanciát nyújtani, így
5. minden ilyen alkalmi vásár csalódást okoz.
6. Gyermekeit ne engedje, hogy régi, ugynevezett kijátszott zongorán tanuljon, mert ezzel tönkreteszti a gyermek hallását és technikáját és elveszi a kedvét a tanulástól.
7. Csak szakértelemmel kijavított zongorák engedhetők meg.

8. Felesleges a hangszerket a külföldről vásárolni, amikor belföldön ugyanazon árakért kaphatók, mert a gyár főképviselete (az 55 év óta fennálló Triaka cég zongorakerékára, Cluj) gyári áron adja és így a vevő megszabadul a szállítási nehézségeitől, a vámolás kellemetlenségeitől és esetleges balesetektől.

* Lesz-e német-román gazdasági háború? A jelek szerint aligha. A szállítási zárlat ugyanis megenyhült. Így pld. a legjobbnak elismert Stoewer-irógép újból kapható Romániában. A régivárt első szállítmány beérkezett Lepage cluji papírüzlet-höz, mint vezérképviselethez, amely készséggel küld prospektust és ajánlatot Stoewer-irógépre.

* Értesítem t. vevőimet, hogy משרד מészárszékemet, valamint számlakerékatomat, Széchenyi-tér 30. szám (Nagyszamos-u. sarok) alá helyeztem át. Kérem további szíves pártfogásukat, tisztelettel Winkler Mór, Cluj. Telefon 12—90.

Gabella-jegyek tekeresekben, Révész E. nő nyomatüzemében Targu-Mures, megrendelhetők.

Ha művészi kitérő fa-, vas- vagy réz-

butort, zongorát

akar venni, ne menjélje az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg BÉKELY ÉS RÉTI
RENDELÉSRÉZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermék, asztalok furnáriszükségleteiket legelőnyösebben itt szerezhetik be

Szíves tudomására hozzuk nagyrabecsült vevőközönségünknek, hogy

ÉKSZER- és óra-üzletünket

áthelyestük Piata Unirii 17 sz. a 4 (volt Sipes üzlethelyiségébe a sarkon). Kérjük további szíves pártfogásukat
Dietrich és Stössel
Ékszerészek

Kereskedők figyelmébe!

Tartós munkás- és gépész-ruhák, valamint női és férfi fehérneműket, saját gyártmányomat, jutányos áron ajánl
Hoffmann Ferencz
TOPLITA-ROMANA

Kisérletjen meg egy próba minta-csomagot!

Kilakoltatásom miatt STERNBERG
összes perzsaszőnyegemet, egész új zongorámat um. Wirth, Hoffmann, Gebr. Stigl. stb.
Részletre is. szállított árban árusítom. Részletre is. Oradea-Mare, Bul. B. Ferd. 14.

d'orsay

parfumeur

17 rue de la Paix

Paris

Mégis csak legjobb a késnélküli „RASOL IDEAL“

borotváló por amely az ország legrégebbi gyártmánya, mely most újonnan átpreparálva az arcot nem marja és kellemes hatást hagy utána.

Ovakodjunk az ártalmas utánszaktól. Csak az „IDEAL“ felírás valódi.

Roszling József fodrász
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Tennisz nadrág,
lüster sacco, vászon ruhák

Neumann M.

czég

Cluj, Piata Unirii No 14.

SUCHARD

CSOKOLADE

HATÁRÁSA ÉS NYELV ÉVESRE

Mosse 1155

Mindenhol csak eredeti

CZELL-sört és LUTHER-sört kérjen.

Főraktár

Ciment, Dukasz & Tsa cégnél
Cluj, Str. Bucovina (v. Munkácsy-u.) 28
Telefon 5-16.

Saját sörcsarnokunk

Cluj, Piata Mihaila Viteazul 18. (v. Széchenyi-tér. Tornavivódával szemben.)

A jövő évi...
órától 1 óráig s e...
kári irodában a jö...
jegyezni s kiváltan...
bérlok igényeit elé...
jogait t. i. e hó 2...
azután kerülhet...
kielégítésére. A r...
is bejelentette, ho...
bérelt helyére s...
Egészen bizonyos...
nagyobb lesz, min...

Grozavescu...
tussal folyik a jöv...
A színház igazgató...
operai vendégeket...
adásait fogja világ...
tárgyalások után a...
Wienből Grozaves...
tűnő énekest egy...
televi szeptember...

Halló Amer...
előadásához, ugy...
elővételi díj nélkü...
Amerika! Csütörtö...
kát a nagyváradi...
több, mint 50 em...
dődik a bemutatás...
hatalmas és változ...
rikát és Európát...
meg a látványossá...
radon már tizedik...
rának a Halló Am...
tölti a nézőteret...
állítású, hatalmas...
revüt. A váradiak...
hozzák különvona...
meg és rögtön...
Rengeteg toalett...
váradi girlek lesz...
kolozsvári színhá...
következő hét ked...
vasárnap délután...
Kolozsvárott.

A Madarász...
pésével. Hosszu...
ujra gyönyörködhe...
kedvelő része Zell...
zenéjü operettjébe...
Kolbay Ildikó bu...
érdekességén felül...
szerető érdeklődés...
előadása iránt érde...
ten Neményi Lili...
Áldor Juliska lesz

Hagyar...
Szerda: A madarász...
operetterepri...
tozatszám 26...
Csütörtök: Halló...
előszór. A ca...
tésének vend...
rozatszám 26...
Péntek: Halló Am...
társulat oper...
emelt helyár...
Szombat d. u. fél 4...
árakkal. A...
együttesének...
Szombat este fél...
helyárakkal...
együttesének...
Vasárnap d. u. fél...
helyárakkal...
Vasárnap este fél...
Felemelt hely...

MO...
Select-mozg...
és 24. *Ejszakák*...
dráma, 6 felvonás...
Lucy Doraiae...
Csütörtök, ju...
Szenzációs szalond...
tényűzéssel. Fősz...
Pola Negri.

Urania-mozg...
24. *A lehetetlen*...
dorfilm 6 felvonás...
rikai művészek: G...
Csütörtök, ju...
amerikai excentri...
amerikai filmkomik...
Apollo-mozg...
24. *Az óriások h*...
6 felvonásban. Fő...
Guaita Ausonia.

Háziasszonyok figyelmébe!

Minden háziasszony-
nak elsőrendű érdeke,
hogy kölniszükségletét
a ma már elismert

Bijou

kölnikivonatból ké-
szítse, melynek üvegje
55 lejért kizárólag a
Rózsa Royal-drogeriában
(Főter 26) kapható. Egy
üveg

Bijou

kölnikivonatból több
mint egy liter legjobb
minőségű és tetszés sze-
rinti illatu kölni állit-
ható elő és literje még
100 lejbe sem kerül.

Háziasszonyok figyelmébe!

Barockstíliú kézfestménygel

12 szemé- lyes eredeti *Rosenthal* szer- viz **7800** Lei

6 személyes Rosenthal ebédlő készlet 1238

Ezüst tárgyakba való üveg-
betétek érkeztek raktárra.

Nagy választék eredeti belga pohárkészletekben.

Híángos szervizek kiárusítása

FISCHER

üvegüzlet - Cluj

A kolozsvári GZELL söröző

világos **Ursus** sör

Rador 2285

a közönség legkedveltebb itala. **Össze nem tévesztendő** más gyárt-
mányu *Gzell* elnevezésű sörökkel, mert **csak az „URSUS” elne-**
vezésű sör az eredeti közkedvelt

Kolozsvár - monostori sör.

Kardosi
tégla és cserép

minden mennyiségben kapható
Sebestyén David, Cluj

Piata Unirii 20.

Megnyílt! **ארמ. כשר** Megnyílt!
legmodernebb berendezésű

szalámigyár.

Postacseomagokban is legjutányosabb árban szállít.
Hechsar és árjgyzék hívánatra bárkinek.

Schnabel Hermann, Cluj

Piata M. Viteazul 26.

Kaiser Borax

A nagy hőség, erős napsütés káros behatás-
sal vannak azok gyöngéd, hamvas arcbőrére.

Kaiser Borax-szal való gyakori
lemosások megóvják a bőrt ezen behatá-
soktól.

Ezért vegyen ön is még ma eredeti

Kaiser Borax-ot

a piros skatulyában.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A színházi iroda közleményei

A jövő évi bérlet. Naponként délelőtt 10 órától 1 óráig s este 6 órától 9 óráig lehet a titkári irodában a jövő évadra szóló bérleteket előjegyezni s kiváltani. Egyelőre még csak az évadbeli bérlet igényeit elégíti ki a színház. A régi bérlet jogait t. i. e. hó 27-ig fentartja a színház. Csak azután kerülhet sor az új jelentkezők igényeinek kielégítésére. A régi bérlet 80 százaléka már eddig is bejelentette, hogy a jövő évadban is reflektál bérlet helyére s nagyon sok új bérlet jelentkezett. Egészen bizonyos, hogy a jövő évad bérlete sokkal nagyobb lesz, mint az idejé volt.

Grozavescu vendéjátéka. Nagy apparátussal folyik a jövő évad előkészítése a színházban. A színház igazgatósága már most leköti azokat az operai vendégeket, akikkel a jövő évad operaelőadásait fogja világvárosi nivóra emelni. Hosszas tárgyalások után a mai napon kapta meg a színház Wienből Grozavescu aláírt szerződését, mely a kitűnő énekest egyelőre hét esti vendéjátékra kötelezi szeptember hó első felében.

Halló Amerika! A Halló Amerika valamennyi előadásához, úgy az estiekhez, mint a délutániakhoz elővételi díj nélkül válthatók meg a jegyek. Halló Amerika! Csütörtökön este kezd meg vendéjátékát a nagyváradi színtársulat operettegyüttese, mely több, mint 50 emberből áll. Csütörtökön este kezdődik a bemutatása a Halló Amerikának, annak a hatalmas és változatos revűnek, mely egész Amerikát és Európát bejárta, legutóbb Pesten lepte meg a látványosság kedvelő közönséget. Nagyváradon már tizedik estjét tölti be a színház műsorának a Halló Amerika és minden előadás zsufolásig tölti a nézőteret, mely végig mulatja a pazar kiállítású, hatalmas felszerelésű és vidám operettegyüttest. A váradiak egész felszerelésüket magukkal hozzák különvonaton, mely szerda éjszaka érkezik meg és rögtön átszerelik a kolozsvári színpadra. Rengeteg toalett, tizenhét kép diszlete és a nagyváradi girlek lesznek a jövő hét nagy szenzációi a kolozsvári színházéletnek. Csütörtöktől kezdve a következő hét kedd estéig minden este és szombat, vasárnap délutánokon játsszák a Halló Amerikát Kolozsvárott.

A Madarász Kolbay Ildikó bucsufellépésével. Hosszu esztendőket pihentetése után, most újra gyönyörködhetik a kolozsvári publikum operettekedvelő része Zeller híres, mulatságos és bűbajos zenéjű operettjében, a Madarászban. Szerda este Kolbay Ildikó bucsuzik a Madarászban és a repriz érdekességén felül Kolbay személyének is szól a szerető érdeklődés, mellyel a közönség a Madarász előadása iránt érdeklődik. Kolbay partnerei ez esten Neményi Lili, Réthely, Takács, Leövey, Izsó, Áldor Juliska lesznek.

Magyar Színház heti műsora

Szerda: A Madarász [Kolbay Ildikó bucsufellépése, operettepriz, utolsó premierbérlet 70 sz., sorozatszám 262]
Csütörtök: Halló Amerika! [Operettepriz-ujdonosság először: A nagyváradi színtársulat operettegyüttesének vendéjátéka, felemelt helyarákkal, sorozatszám 263]
Péntek: Halló Amerika! [2-odszor, a nagyváradi színtársulat operettegyüttesének vendéjátéka. Felemelt helyarákkal. Sorozat 264]
Szombat d. u. fél 4-kor: Halló Amerika! [Rendes helyarákkal. A nagyváradi színtársulat operettegyüttesének vendéjátéka. Sorozat 265]
Szombat este fél 9-kor: Halló Amerika! [Felemelt helyarákkal. A nagyváradi színtársulat operettegyüttesének vendéjátéka. Sorozat 266]
Vasárnap d. u. fél 4-kor: Halló Amerika! [Rendes helyarákkal, sorozat 267]
Vasárnap este fél 9-kor: Halló Amerika! [6-odszor. Felemelt helyarákkal, sorozat 263]

Mozgók műsora.

Select-mozgó. Kedd és szerda, június 23 és 24. *Ejszakák rejtelmel.* Romantikus megható dráma, 6 felvonásban. Főszerepben a szép művésznő Lucy Dorciae.
Csütörtök, június 25. Megbélyegzett asszony. Szexuális szilondráma, 6 felvonásban, káprázatos tényűzéssel. Főszerepben a világhírű művésznő: Pola Negri.
Urania-mozgó. Kedd, szerda, június 23 és 24. *A lehetetlen asszony.* Nagy amerikai kalandorfilm 6 felvonásban. Főszerepben a nagy amerikai művésznő: G. O. S. Swanson.
Csütörtök, június 25. Coco a peches. Nagy amerikai excentrikus vígjáték. Főszerepben a híres amerikai filmkomikus: Coco.
Apollo-mozgó. Kedd és szerda, június 23 és 24. *Az óriások harca.* Szenzációs bűnügyi dráma 6 felvonásban. Főszerepben az arlétakirály: Mario Guaita Ausonia.

PODOL

Álabbizadás legbiztosabb szere.

Kapható: gyógyszerárakban, drogáriákban.
 Ára 30 lej. Készíti:
Gsanda gyógyszerár, Oradea-M.
 Mosse-hirdetés

A nyári divat
 legszebb anyagai

Grünwald és Steiner

cégnél, Cluj, Piața
 Unirii No 12.
 szerezhetők be.

Eau de Cologne

Kapható
 minden szakhavágó üzletben.

GYAPJUIPAR R. T. TIMIȘOARA

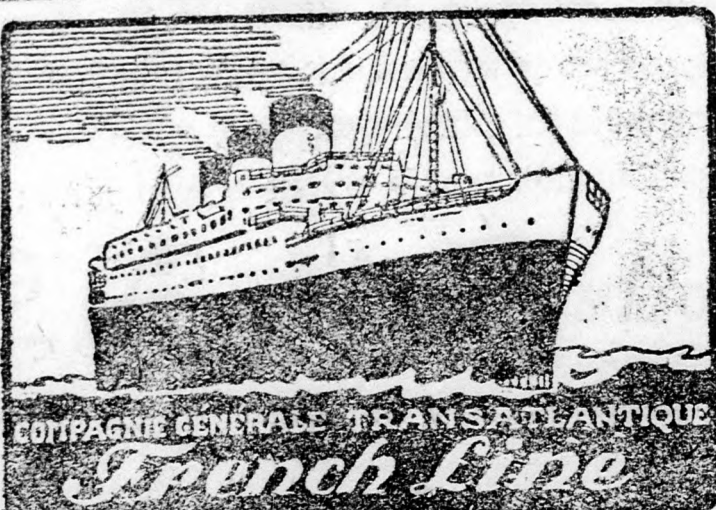
Gyapjumosóda, gyapjufésülde, kamgarn, vigogne-szövőde, takácsműhelyek, mügyapjagyár, apretura, festőde.

Készít és szövőttárnyagár
 Képzőművészeti 50 munkást foglalkoztat. Saját kőmiskolái és luhtenyésztés.

Erdélyben bevezetett jó megjelenésű

utazót keresünk azonnalra

esetleg július 15-re a **textilszakmában.** Referenciákat kérjük „Engros-Arad” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe, Arad, Bulv. Regele Maria 10. küldeni.

Luxusutazás — Gyorsutvonlak a francia kikötőkől:

New-York — Canada
Cuba — Mexiko
Venezuela - Haiti - Antillák
Marocco - Algir - Tunisz
 és más kikötőkbe.

Információkkal és jegyekkel szolgál:
„SARNIA” S. A. Bucurest.
 Pasagiul Comedia
 Táviratcim: Transatbuc.

Rador 353

Lebovits Béla

חברת ארטה חסרנאק וסאלאמאגארא
 Cluj, Str. G. Barijia 8. - Telefon 354.

(volt Malom-u.) Ajánlja elsőrendű szalámi gyártmányait legolcsóbb napi árban. Postai megrendeléseket pontosan eszközök. Visszateladókak nagy árkedvezmény. Friss libaszir bárcsilyen mennyiségben kapható. Árjegyzék és חשבון kívánatra ingyen.

Moulin Rouge

Bukarest, Bul. Elisabeta No 25.

Megnyitotta legszebb
 amerikai terraszát

az ötödik emeleten. Legpompásabb kilátás. Variete színház. Elsőrangú étkező, két zenekar, mérsékelt árak. A legkellemesebb mulatócsarnok. Nyitva reggelig.

Most jelent meg!

A zsidó Balzac
MENDALE MOICHER SFURIM
 humoros zsidó snorerregénye

A sánta Fiske

Az első jiddis regény magyar nyelven.

Ára 80 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

gyorsírói közlésnél egy szó 3-4, vastagabb betűre 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej, állástkeresőknek 30% kedvezmény. **Apróhirdetéseket díjazásukkal fizetendő.**

Zsidó fiatalember keres raktárkezelési, inkasszáns, vagy más könnyebb irodai, vagy bizalmi állást. Hiszem polgári végzettsége van. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóba.

Puhafa szakmában, erdőkezelésben, raktárkezelésben, fűrészésnél, anyagterkezelésben, anyagraktárnál, valamint irodában jártas tisztviselő állást keres jó bizonyítványokkal, Gancz Jakab, Poieni de sub Munte, Maramures.

Zongora

új, használt, javítás, hangolás, szállítás

Triska I.

zongorarakar Cluj, Str. Saguna 14. Telefon 19. Zongoraszekek kaphatók

Keresek

megvételre 3-4 szobás, fűdőszobás beköltözhető házát. Cím a kiadóban.

Régóta érzett hiányt pótolva, Clujon, Str. Gh. Baritiu (v. Malom-u.) 14. sz. a. saját házában egy a legkényesebb igényeknek megfelelő, teljesen modern

orth.kóser éttermet

rendeztem be, **Grün Zsigmondné,** Román-szentgyörgy fűdőről előnyösen ismert vendéglős vezetése alatt. **Fedett, kellemes kerthelyiség. Tisztán kezelt italok.** Lakodalmak, bankettek és társas ebédek rendezését jutányosan vállalom. **Olcsó szonoma.** A nagyérdemű közönség pártfogását kéri **Léb Simon.**

Természetes ásványvíz. **Celestin**

VICHY Grand-Grille Hopital

A francia állam forrása: bevált, csuénál, hólyagtántalmaknál, cukorbet-gésuénál, izületi fájdsalmaknál kitűnően használt májbántalmaknál. gyomor-fájdsalmaknál.

Óvakodjunk az utáztatoktól. **Vichy-Etat só** lúgavas, emészthető víz házi elkészítése. **Vichy-Etat pastillák** evés után elősegítik az emésztést.

Az Ipar és Kereskedelmi Bank Rt. Cluj

Str. Gen. Neculcea 2. (Renner palota)

Foglalkozik a bankszakmába vágó mindenféle üzletek lebonyolításával, váltók leszámításával, jelzálog- és kézzzálog kölcsönök adásával. Betéteket legmagasabban kamatoztat,

vesz és elad

külföldi (effektív) valutákat. Vállal átutalásokat és inkasszókat az ország minden részében.

Áruosztálya

vesz és elad mindenféle mezőgazdasági terményeket, foragott és tűzifát, faszenet, gyárt sörpincészeti cikkeket, u. m. 4 és 6 csopos sűrűfejű-gépeket, parafa- és koronadugaszológépeket, szurócápoikat, légházánokat stb. és azokat forgalomba hozza.

Telefon 10-55 szám.

Neuralgine Jurist

megszünteti a migránt és neuralgiát. **A fejfájást azonnal megszünteti.**

Ügyelünk az eredeti csomagolásra. Kapható minden gyógyszerboltban és drogeriában.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb nővéngzslrt, mert ez használja, egészséges és kladó!

Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cluj** Str. Julia Maciu 8. Telefon 1-18.

Rador 2450

Fűrdőruhák Fűrdőcipők Fűrdősapkák

Emil SCHUSTER, Cluj

Junius 1-én megnyilt

GOVORA

gyógyfűrdőhely.

Jódos és kenes ásványvíz fűrdők, kiváló ásványvizek, különösen reumás, csuzos és bőrbetegségeknek, vér-, vese- és gyomor-bajoknál kiváló gyógyhatásuk. **Modern gyógyfűrdő berendezés.**

Fizioterápiai és elektromos intézetek, inhalációk, süritett levegő, szénsavas és hidrokromos fűrdők, röntgenvizsgálat stb.

Galimanești-Caciulata

klimatikus gyógyfűrdőhely. Kénes ásványvizek, használatos ivóvíz, valamint a híres Caciulata-víz. Gyógyító verszegénységet, limfatizist, görvélyt, vesebajokat, epekövet, csuzt, kronikus reumát és migránt.

Elsőrangú gyógyi rdő-felszerelés. Csodálatos klma, kiválóan alkalmas az egészség helyreállítása és a nyugalom számára.

Mindkét fűrdőhelyen gyógyszerárak, orvosi laboratóriumok, mozik, tennispályák, katonazene és különféle szórakozóhelyek. Orvosi ellenőrys alatt álló dietikus konyha. Juniusban 40, szeptemberben 50% -os árkedvezmény. Árszabályzatát és prospektussal, valamint felvilágosításokkal szolgál a **S. C. Govora, Galimanești, Bucuresti, Str. Brezoianu 44,** vagy a fűrdőigazgatóság.

TOILE TARARE A. G. B.

Selyem és mosó gyapot szövetek. Kitűnő tulajdonságaiknál fogva csodálatosan használhatók mindenféle női toalettekhez: fehérneműkhöz, bluzokhoz, alsószojnyákhoz, gyermekkabátokhoz, stb.

Csupán oly szövetet kérjen szállítójától, amely szélén el van látva:

Toile Tarare A. G. B.

felirással. Kapható **bukaresti fiókunknál:** Str. Carol 70, Căldărari 2. Elárusítva csak kizárólag **en-gros.**

Rador 2467

Szerkesztőség kiadóhivatal és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. Baron A. Pop. (Brassay-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977 Es. N. Sz. — — 558

kéziratok kizárólag a szerkesztőséghez címezendők. Kéziratokat nem adunk vissza.

1925 június 25 Csütő

Teremts a Jogvéd

Komoly és sorsdöntő kérés és figyelmeztető zsidóságához.

Az Erdélyi Zsidó N. intézőbizottságának nagyváradi gyűlésén a mehitközségi kiküldöttek fel a zsidóság bizonyítását a bennünket ért sérelmek szolták el, amelyek patetikusan azt állítják, hogy a Zsidó rövidebb idő alatt reo adjuk fontos történelmi

Kell hogy legyen ez a zött zsidó segítő keze amely bátran és őszintén egyéni, vagy kollektív egy mozgékonny, tette idejekorán elküldi figy minden készülő támadás azokat a jog és igazsá és kivéni.

Az Erdélyi Zsidó N. intézőbizottsága a megdöttekkel egyetértésben Zsidó Jogvédő Irodát szervezi és e nagy műben közös munkára hív zsidóságát. A Zsidó N. lag jóváhagyott szabály Zsidó Jogvédő Iroda meg egyetemes zsidó intézm zsidó sérelemnek, érjet egyént, vagy közülete dással, kötelességtudás értelemmel siet orvosla

A többi országgrész regáti testvéreink belá ságát, imponáló áldoz meg a maguk jogvédő zsidók nem kevésbé v intézményre, hiszen h próbáltatása intő péld milyen nagy és kitar folytatunk abhoz, ho jogainkat, valamint autonómiánkat vissza

Ellenségeink egy ellen, ami zsidó. Eg kulturális és vallási meg, ifjuságunk szell van verve és mi párt nézzük a pusztulást.

Az antiszemitizm zásai önvédelemre k csak magunkban bizh

Ezek az aggaszt bennünket arra, ho duljunk minden zsidó intézményhez és mind és segitsetek ujjáter Irodát Küldjétek el ál gére lehessünk üldö védelmezhesük a ve Teremtsétek meg az hogy lelkes és kép összes zsidóságért küzdhessenek.

Cluj-Kolozsvár, 1

Adler Sámuel a kolozsvári ortodox hitközség elnöke.

Nussbaum Sámuel a nagyváradi ortodox hitközség elnöke.